

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

og deres stedfortrædere

Bilag	Journalnummer	Kontor	
1	400.C.2-0	EU-sekr.	21. januar 2002

KOMITÉSAG

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges Fødevareministeriets notat om forslag til Kommissionens Forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 999/2001 for så vidt angår specificeret risikomateriale og epidemiologisk overvågning af transmissible spongiforme encephalopater, og om ændring af Kommissionens Forordning (EF) nr. 1326/2001 for så vidt angår dyrefoder og samhandel med får og geder og produkter heraf, dokument SANCO/4372/2001-rev.8.

Forslaget forventes fremlagt til vedtagelse på mødet i Den Stående Veterinærkomité den 22.-23. januar 2002.

Notat til Folketingets Europaudvalg

om forslag til Kommissionens Forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 999/2001 for så vidt angår specificeret risikomateriale og epidemiologisk overvågning af transmissible spongiforme encephalopatiser, og om ændring af Kommissionens Forordning (EF) nr. 1326/2001 for så vidt angår dyrefoder og samhandel med får og geder og produkter heraf.

Dokument SANCO/4372/2001 – Rev. 8

Forslaget forventes fremlagt til vedtagelse på mødet i Den Stående Veterinærkomité den 22. –23. januar 2002.

Forordningsforslaget skal behandles i en procedure III i Den stående Veterinærkomité. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Forslaget har som formål at tilpasse og ajourføre EU-medlemsstaternes beskyttelsesforanstaltninger overfor transmissible spongiforme encephalopatiser. For så vidt angår forslagets udvidelse af overvågningsprogrammet for får og geder og tilføjelserne til listen over specificeret risikomateriale (SRM), er forslaget baseret på udtalelser fra Den Videnskabelige Styringskomité. Styringskomiteen finder det nødvendigt hurtigst muligt at klarlægge udbredelsen af TSE i får og geder ud fra et statistisk velfunderet overvågningsprogram.

Fårs modtagelighed overfor BSE er i modsætning til kvæg, genetisk afhængig. For at kunne vurdere resultaterne af overvågningsprogrammet er der derfor medtaget en stikprøvebaseret kortlægning af udbredelsen af genetisk modtagelighed overfor TSE i de enkelte medlemslandes fåreproduktion.

Konstateringen af BSE i Finland og Østrig har betydet, at disse lande ikke længere kan benytte sig af de undtagelser i BSE-overvågningen, som er gældende for de lande, hvor der ikke har været konstateret BSE. Undtagelserne gælder således nu kun for Sverige.

Det udvidede overvågningsprogram vil give bedre muligheder for at vurdere forekomsten af TSE i får og geder i Danmark og i de øvrige EU-lande. Dermed forbedres grundlaget for at vurdere udbredelsen af fåresygdommen scrapie, samt eventuel forekomst af BSE i får og geder og den dermed forbundne risiko for forbrugere.

Grundet det udvidede overvågningsprogram for får og geder og tilføjelserne til listen over specificeret risikomateriale (SRM), vurderes forslaget at højne beskyttelsesniveauet.

Regeringen agter på den baggrund at stemme for forslaget, idet man fortsat er positiv over for fælles foranstaltninger, som vil give større forbrugersikkerhed for så vidt angår BSE og således arbejder for de ændringer, som er videnskabeligt begrundet.

Aktuelt Notat til Folketingets Europaudvalg

om forslag til Kommissionens Forordning om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 999/2001 for så vidt angår specificeret risikomateriale og epidemiologisk overvågning af transmissible spongiforme encephalopatii, og om ændring af Kommissionens Forordning (EF) nr. 1326/2001 for så vidt angår dyrefoder og samhandel med får og geder og produkter heraf.

Dokument SANCO/4372/2001 – Rev. 8

Resumé

Forslaget har som formål at tilpasse og ajourføre EU-medlemsstaternes beskyttelsesforanstaltninger overfor transmissible spongiforme encephalopatii. For så vidt angår forslaget udvidelse af overvågningsprogrammet for får og geder og tilføjelserne til listen over specificeret risikomateriale (SRM), er forslaget baseret på udtalelser fra Den Videnskabelige Styringskomité. Styringskomiteen finder det nødvendigt hurtigst muligt at klarlægge udbredelsen af TSE i får og geder ud fra et statistisk velfunderet overvågningsprogram.

Fårs modtagelighed overfor BSE er i modsætning til kvæg genetisk afhængig. For at kunne vurdere resultaterne af overvågningsprogrammet er der derfor medtaget en stikprøvebaseret kortlægning af udbredelsen af genetisk modtagelighed overfor TSE i de enkelte medlemslandes fåreproduktion.

Konstateringen af BSE i Finland og Østrig har betydet, at disse lande ikke længere kan benytte sig af de undtagelser i BSE-overvågningen, som er gældende for de lande, hvor der ikke har været konstateret BSE. Undtagelserne gælder således nu kun for Sverige.

Grundet det udvidede overvågningsprogram for får og geder og tilføjelserne til listen over specificeret risikomateriale (SRM), vurderes forslaget at højne beskyttelsesniveauet.

Baggrund

Kommissionen fremlagde den 20. november 2001 (SANCO/4356/2001 – Rev. 2) og den 3. december 2001 (SANCO 4372/2001 – Rev. 2) to udkast til forslag til Kommissionens Forordning om ændring af bilag XI til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopatii (TSE) og om ændring af K Forordning (EF) nr. 1326/2001 om fastsættelse af overgangsforanstaltninger med henblik på overgang til Forordning nr. 999/2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse m.v. af TSE. På baggrund af drøftelser på et TSE-arbejdsgruppemøde under Kommissionen den 3. december 2001 med deltagelse af samtlige medlemslande, blev de to forslag sammenskrevet til ét forslag, SANCO/4372/2001 – Rev. 6. Dette forslag blev fremsendt fra Kommissionen til de nationalt igeheder den 17. december 2001 til drøftelse på mødet i Den Stående Veterinærkomité den 18.-19. december. Den 17. januar 2002 fremsendte Kommissionen nærværende forslag (SANCO/4372/2001, Rev. 8) på baggrund af medlemsstaternes bemærkninger. Forslaget forventes fremlagt til vedtagelse på mødet i Den Stående Veterinærkomité den 22.-23. januar 2002.

Forslaget til Kommissionens forordning er fremsat med hjemmel i Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001, særligt artikel 23.

Forordningsforslaget skal behandles i en procedure III i Den stående Veterinærkomité. Hvis der er kvalificeret flertal, udsteder Kommissionen forordningen. Opnås der ikke kvalificeret flertal, forelægger Kommissionen sagen for Rådet og underretter samtidig Europa-Parlamentet. Rådet kan med kvalificeret flertal vedtage forslaget uændret eller udtale sig mod

det. Hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, skal Kommissionen behandle sagen på ny. Handler Rådet ikke inden en frist på højst tre måneder, kan Kommissionen udstede forordningen.

Nærheds- og proportionalitetsprincippet

Der redegøres ikke nærmere for nærheds- og proportionalitetsprincippet, da der er tale om ændringer til allerede vedtagne retsakter.

Formål og indhold

Kommissionens forslag har som formål at tilpasse og ajourføre EU-medlemsstaternes beskyttelsesforanstaltninger overfor transmissible spongiforme encephalopatiser (TSE).

Kommissionen har oplyst, at forslaget er baseret på udtalelser fra Den Videnskabelige Styringskomité, for så vidt angår udvidelse af overvågningsprogrammet for får og geder og tilføjelserne til listen over specificeret risikomateriale (SRM). Styringskomiteen finder det nødvendigt hurtigst muligt at klarlægge udbredelsen af TSE i får og geder ud fra et statistisk velfunderet overvågningsprogram.

I modsætning til kvæg er fårs modtagelighed for TSE genetisk afhængig. For at kunne vurdere resultaterne af overvågningsprogrammet er der derfor medtaget en stikprøvebaseret kortlægning af udbredelsen af genetisk modtagelighed overfor TSE i de enkelte medlemslandes fårepopulation.

Som følge af konstatering af BSE i Finland og Østrig kan disse to lande ikke længere benytte sig af de undtagelser i overvågningen af BSE, som er gældende for lande, hvor der ikke har været konstateret BSE – disse undtagelser gælder derfor nu kun for

Sverige. Desuden findes det nødvendigt at formulere visse regler om fodringsforbud og samhandel med kreaturer mere klart.

Kommissionens forslag vil medføre ændringer i Forordning 999/2001, bilag III og XI, og i Forordning 1326/2001, artikel 1 og bilag I.

De vigtigste ændringer i forslaget er :

1. Det nugældende overvågningsprogram for får og geder udvides væsentligt på baggrund af udtalelser fra Den Videnskabelige Styringskomité. For Danmarks vedkommende udvides programmet fra undersøgelse af cirka 1070 selvdøde dyr til undersøgelse af 3000 slagtede dyr og 400 selvdøde dyr. Alle undersøgelser drejer sig om dyr over 18 måneder.
2. Aldersgrænsen på 18 måneder for undersøgelse af får og geder for TSE kan bestemmes ud fra en vurdering af tandskiftet af praktiske hensyn.
  - 1%, dog mindst 100 dyr, af de undersøgte får genotypes (undersøgelse af de arvelige egenskaber) med hensyn til resistens overfor TSE. Desuden skal alle positive fund genotypes som hidtil.
  - Resultatet af genotypningen tilføjes til den årlige indberetning til Kommissionen.
1. Finland og Østrig kan ikke længere gøre brug af undtagelsesbestemmelsen for undersøgelse af normale slagtedyr over 30 måneder, som følge af fund af BSE i begge landene. Fremover skal samtlige normale slagtedyr over 30 måneder undersøges for BSE i alle EU-medlemsstater undtagen Sverige.
  - Sverige indrømmes på en række betingelser undtagelser fra forbuddet mod anvendelse af rygsøjlen, for så vidt angår kvæg født, opvokset og slagtet i landet. Undtagelsen er givet på baggrund af, at BSE aldrig er konstateret i Sverige. En af betingelserne er, at alle selvdøde dyr over 30 måneder skal undersøges for BSE.
1. Listen over BSE-fri lande ændres, idet El Salvador og Panama er vurderet til at være BSE-fri. Lande på listen kan eksportere oksekød til EU uden fjernelse af SRM. Tredjelande skal klassificeres efter ansøgning til Kommissionen og pålægges restriktioner afhængig af klassifikationen. Indtil klassificeringen er færdiggjort skal tredjelande fjerne SRM for at kunne eksportere til EU. I dag er 13 tredjelande (herunder Australien, New Zealand og Argentina) klassificeret som BSE-fri og er ikke pålagt restriktioner.
2. SRM-materiale skal farves og mærkes umiddelbart ved udtagelsen og skal farves og mærkes igen efter behandling på forarbejdningsvirksomhed og før forbrænding, medmindre den første farvning og mærkning stadig kan erkendes.

3. Opskæringsvirksomheder (i engrosledet) må kun fjerne rygsøjle fra kvæg over 12 måneder og rygmarv fra får og geder og ikke som i dag andet specificeret risikomateriale (hjerne m.m.).
4. Mesenterium (tarmkrøs) fra kvæg af alle aldre tilføjes listen over SRM.
5. På særlige betingelser kan hele kroppe af døde dyr destrueres og forbrændes uden forudgående farvning eller mærkning. Undtagelsen skal hovedsagelig anvendes i forbindelse med aflivning af dyr ved bekæmpelse af sygdomme.
6. Af hensyn til identifikation af slagtekroppe hvorfra rygsøjlen skal fjernes (dyr over 12 måneder) skal hver medlemsstat etablere et kontrolsystem som mindst skal sikre at slagtekroppe fra dyr under 12 måneder mærkes med en blå streg på mærkesedlen (dvs. dyr hvor rygsøjlen ikke skal fjernes). På det officielle dokument, som skal følge slagtekroppene i henhold til direktiv 64/433/EF skal angives antallet af slagtekroppe eller dele af slagtekroppe, hvorfra rygsøjlen skal fjernes, samt antallet af slagtekroppe, hvorfra rygsøjlen ikke skal fjernes.
7. Der ændres i visse overgangsforanstaltninger hvad angår forbud mod anvendelse af visse fodertyper, således at det nugældende forbud mod opfodring af forarbejdet animalsk protein til dyr, som holdes, opfedes eller opdrættes med henblik på produktion af fødevarer, ikke vil blive lempet i de enkelte medlemslande inden landets BSE-status er fastlagt og fællesskabsregler for fodring af dyr, udarbejdet med henblik på beskyttelse mod TSE, er effektivt iværksat i det pågældende land.

Forslaget i rev. 2 af SANCO/4356/2001 om at øge alderen fra 12 måneder til 30 måneder for kvæg, hvorfra rygsøjlen skal betragtes som specificeret risikomateriale (SRM), er udgået. Dermed er behovet for specifikt at nævne dura mater (rygmarvshinden) som SRM bortfaldet, idet dura mater fjernes sammen med rygsøjlen. Endelig er den gældende mulighed for at lade rygsøjlen fjerne i detailslagterbutikker genindsat i teksten, denne mulighed var foreslået fjernet i Rev. 2 af SANCO/4356/2001, men der har ikke været tilslutning hertil.

Det skal bemærkes, at det i dag er tilladt i henhold til bekendtgørelse nr. 198 af 22. marts 2001 om fødevarerhygiejne, at fjerne rygsøjle fra kvæg i detailledet, hvis det er registreret af fødevareregionen (over 100 slagterbutikker i Danmark fjerner således rygsøjle fra kvæg i dag). Endvidere bemærkes, at Rev. 8 af SANCO 4372/2001 begrænser opskæringsvirksomheders mulighed for at fjerne SRM til kun rygsøjle fra kvæg og rygmarv fra får og geder.

Desuden bemærkes, at der med Rev. 8 nu kun stilles krav om mærkning af kvæg under 12 måneder med en blå streg på mærkesedlen.

Udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

Gældende dansk ret

BSE-området er reguleret ved Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 999/2001 af 22. maj 2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater. Forordningen er senere ændret ved Kommissionens Forordning 1248/2001 af 29. juni 2001 om ændring af bilag III, bilag X og bilag XI til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 999/2001 for så vidt angår epidemiologisk overvågning og undersøgelser for transmissible spongiforme encephalopater, samt ved Kommissionens Forordning 1326/2001 af 29. juni 2001 om fastsættelse af overgangsforanstaltninger med henblik på overgang til Forordning (EF) 999/2001 om fastsættelse af regler for forebyggelse af, kontrol med og udryddelse af visse transmissible spongiforme encephalopater og om ændring af bilag VII og XI til forordningen. Forordningerne er umiddelbart gældende i dansk ret.

Konsekvenser

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

Det udvidede overvågningsprogram for får og geder forventes at medføre øgede årlige udgifter i størrelsesordenen 1,3 mio. kr. til administration, prøveudtagning, forsendelse og undersøgelse af prøver.

Det udvidede overvågningsprogram vil give bedre muligheder for at vurdere forekomsten af TSE i får og geder i Danmark og i de øvrige EU-lande. Dermed forbedres grundlaget for at vurdere udbredelsen af fåresygdommen scrapie, samt eventuel forekomst af BSE i får og geder og den dermed forbundne risiko for forbrugere.

Grundet det udvidede overvågningsprogram for får og geder og tilføjelserne til listen over specificeret risikomateriale (SRM), vurderes forslaget at højne beskyttelsesniveauet.

Udvidelsen af listen over SRM med mesenterium (tarmkrøs) vil få negative erhvervsøkonomiske konsekvenser, da bortskaffelse som SRM er dyrere end bortskaffelse af almindeligt animalsk affald.

Høring

Forslaget har i sin oprindelige form i medfør af Fødevarelovens §6, stk. 1, været i høring i en kreds af erhvervs- og forbrugerorganisationer. Forslaget har som Rev. 6 endvidere været sendt i høring i §2-udvalget (Landbrug) og Det Rådgivende Fødevareudvalg.

FDB har bemærket, at specificeret risikomateriale (SRM) kun bør kunne fjernes af uddannet personale på autoriserede virksomheder. FDB ønsker således ikke, at muligheden for at fjerne rygsøjle i detailbutikkerne genindsættes.

Forbrugerrådet kan ikke støtte forslaget om, at der åbnes mulighed for at lade rygsøjlen fjernes i detailslagterbutikker. Forbrugerrådet mener, at udrensning af SRM fortsat bør ske på slagteriet, da opsamlingen af SRM derved sker færrest mulige steder og risikoen for fejl og spredning af SRM minimeres.

Derudover har Forbrugerrådet bemærket, at fjernelse af SRM og kontrol deraf må betragtes som et væsentligt, kritisk kontrolpunkt i virksomhedens HACCP-program. Det bør derfor være muligt, at minimere antallet af slagtekroppe med rester af SRM til opskærings- og detailvirksomheder. Forbrugerrådet mener, at når der gives tilladelse til fjernelse af SRM på opskæringsvirksomheden, kan dette medvirke til en bevidst eller st ansvarsforflygtigelse fra slagteriets side, idet "næste led i produktionskæden har mulighed for at fjerne SRM".

Landbrugsrådet, Kødbbranchens Fællesråd, Landboforeningerne, Dansk

Familielandbrug og Danske Slagterier har bemærket, at det er konkurrenceforvridende kun at tillade udbening af oksekød med påsiddende rygsøjle fra kvæg over 12 måneder i en slagtebutik, hvis kødet stammer fra en virksomhed i hjemlandet. Muligheden bør også gælde for kød fra andre lande.

Forslaget om at slagtekroppene entydigt skal mærkes med enten en rød eller blå streg til at markere, om dyret er over eller under 12 mdr., findes at være et tilbageskridt og det bemærkes, at hvis det gøres manuelt, vil det åbne mulighed for fejl. En yderligere mærkning med farve vil være dobbeltarbejde, idet samtlige kreaturslagterier i Danmark allerede er påbudt at have en on-line forbindelse til den offentlige CHR-database for at tjekke dyrenes alder ved slagting.

Tarmkrøs fjernes allerede i dag, men at betragte det som risikomateriale vil være en yderligere omkostning for erhvervet, idet dette affald er dyrere end almindeligt destruktionsaffald.

Det foreslåede krav til farvning/sporing af SRM på destruktionsvirksomhederne ses som en forbedring. Det påpeges dog, at der endnu ikke er udviklet effektive metoder til farvning og opmærkning.

Forslagets udvidelse af det nuværende overvågningsprogram for får og geder vil medføre en betydelig meromkostning for fåre- og gedeproduktion. Der opfordres i den forbindelse til, at det offentlige tager et økonomisk medansvar for denne produktion.

SID støtter forslaget uden yderligere bemærkninger.

De Samvirkende Købmænd (DSK) er tilfredse med, at muligheden for at fjerne rygsøjlen i detailledet stadig er tilstede. Derudover har de ingen bemærkninger.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg, dog har den del af forslaget, der ikke vedrører overvågningsprogrammet for får og geder (SANCO/4356/2001-Rev 2) været forelagt Folketingets Europaudvalg ved notater af 13. december 2001.

